

ANDET UDKAST TIL HANDICAPPOLITIK 2020-2023

DRAGØR KOMMUNE, februar 2020

Forord	3
Indledning	4
Mennesket først – tryghed for den enkelte.....	6
Et aktivt handicapliv.....	7
Rammer for et godt og værdigt handicapliv	8
Et sundt liv som handicappet.....	9
Opfølgning	11

Høringsudgave

Forord

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsudvalget ønsker at sætte ramme og retning med en handicappolitik, der skal sætte fokus på, at borgere med funktionsnedsættelse skal kunne deltage i samfundet på egne vilkår og med mulighed for at kunne mestre eget liv.

Vi har i Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsudvalget besluttet, at der udarbejdes en målrettet handicappolitik. Vi har også valgt, at handicappolitikken skal omfatte dels børn og unge, dels borgere over 18 år med funktionsnedsættelse.

Politikken tager udgangspunkt i FN's handicapkonvention samt principper, som dansk handicappolitik i almindelighed bygger på – det vil sige kompensationsprincippet, sektoransvarlighedsprincippet, solidaritetsprincippet og ligebehandling.

I handicappolitikken kan du læse om de fire temaer, som vi sætter i fokus de næste fire år:

1. Mennesket først – tryghed for den enkelte
2. Et aktivt handicapliv
3. Rammer for et godt og værdigt handicapliv
4. Et sundt liv som handicappet

Som del af Demokratiudvalgets anbefalinger til lokaldemokrati og borgerinddragelse har vi i Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsudvalget besluttet, at processen hen mod at vedtage en ny handicappolitik udvælges som projekt til afprøvning og udvikling af metoder til borgerinddragelse. For at sikre en bred involverende proces i forhold til borgerinddragelse og lokaldemokrati blev der 2019 afholdt to dialogmøder og et Handicaptopmøde, så berørte børn, unge, borgere over 18 år samt deres pårørende kunne deltage med henblik på at bidrage til målsætningerne i kommunens handicappolitik.

Borgere i Dragør Kommune har bidraget med mange gode ideer til politikken. Repræsentanter fra Handicaprådet har været inddraget i udarbejdelsen af politikken fra starten og er kommet med mange gode bidrag. Tak for et stort engagement.

Jeg håber, at politikken kan medvirke til at skabe et godt, sundt, aktivt og indholdsrigt liv for borgere med funktionsnedsættelse.

Nicolaj Bertel Riber

Formand for Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsudvalget, februar 2020

Indledning

Når vi taler handicap, så taler vi funktionsnedsættelse. Personer med handicap kan møde forhindringer i forhold til at deltage i samfundet på lige fod med andre.

I gennem årene har der været mange forskellige ord for handicap. I dag taler man mest om handicap og funktionsnedsættelse. Det er også de betegnelser, der benyttes i oversættelsen af FN's handicapkonvention.

Der er tale om et handicap, når en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sansemæssig funktionsnedsættelse spiller sammen med barrierer i personens omgivelser og hindrer vedkommende i fuldt eller delvist at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.¹

Det er svært at sige helt præcist hvor mange mennesker, der har en funktionsnedsættelse både på landsplan og i Dragør Kommune. Det er komplekst, fordi personer med funktionsnedsættelse ikke registreres. Derfor findes der ikke et samlet billede af personer, der definerer sig selv som havende en funktionsnedsættelse eller et handicap. Forskellige undersøgelser viser forskellige resultater, alt efter hvilken undersøgelsesmetode og definition på handicap, der benyttes. Ifølge Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI) havde 30 % af befolkningen mellem 16 – 64 år et fysisk eller psykisk selvvurderet handicap i 2017. 27 % af befolkningen mellem 16 – 64 år havde et selvvurderet fysisk handicap i 2017. 8 % af befolkningen mellem 16 – 64 år havde et selvvurderet psykisk handicap i 2017.²

Personer med funktionsnedsættelse er mangfoldige og forskellige. De lever individuelle liv på baggrund af deres forskellige baggrund og forudsætninger. Personer med forskellige typer af funktionsnedsættelse oplever derfor også forskellige typer udfordringer i hverdagen. Derfor skal Handicappolitikken også favne bredt og have til hensigt at fremme levevilkår og mulighed for samfundsdeltagelse for personer med funktionsnedsættelse.

Den overordnede ramme for udmøntningen af Handicappolitikken er den gældende lovgivning. Handicappolitikken kan således ikke afløse de lovgivningsmæssige rettigheder og pligter.

Under den overordnede lovgivning skal Handicappolitikken bidrage til en helhedsorienteret indsats og fungere som redskab for både politikere, administration, kommunens borgere med funktionsnedsættelse samt deres pårørende.

¹ "Fakta om mennesker med handicap" – Det Centrale Handicapråd

² "Fakta om mennesker med handicap" – Det Centrale Handicapråd

Som led i kommunalreformen har Dragør Kommune et forpligtende samarbejde med Tårnby Kommune på handicap- og psykiatriområdet. Det betyder, at Tårnby Kommune er ansvarlig for den individuelle sagsbehandling på området. Rammerne for det forpligtende samarbejde er beskrevet i de enkelte delaftaler på de forskellige områder, hvor Tårnby Kommune har myndighedskompetencen.

Handicappolitikken er tværgående og har sammenhæng med kommunens øvrige politikker. Dele af indsatsen skal ses i sammenhæng med de indsatser, der er beskrevet i kommunens Børne- og ungepolitik, Standarder for sagsbehandlingen i arbejdet med børn og unge med særlige behov, Værdighedspolitik, Ældrepolitik og Sundhedspolitik. Handicappolitikken præciserer de særlige forhold, hvor der er brug for opmærksomhed for, at borgere med handicap kan deltage i samfundslivet på lige vilkår med andre.

Høringsudgave

Mennesket først – tryghed for den enkelte

Tryghed for den enkelte betyder i Dragør Kommune, at borgerne og deres pårørende skal føle sig trygge i mødet med det kommunale system og sagsbehandlerne.

Undersøgelser viser, at borgere med funktionsnedsættelse – og forældre til børn og unge med funktionsnedsættelse – oplever utryghed og frustration i mødet med kommunen. I Dragør Kommune har vi et mål om, at vores borgere og deres pårørende skal være trygge og føle sig inddraget i egen sag ud fra en sammenhængende, helhedsorienteret og tværfaglig indsats.

Det betyder at:

- Vi arbejder for løbende at højne den socialfaglige og den juridiske kvalitet i sagsbehandlingen.
- Vi arbejder for, at borgere oplever sammenhængende forløb i mødet med fagpersoner.
- Vi yder en koordineret og helhedsorienteret indsats i et bredt samarbejde mellem administration, myndighed, borger, relevante interessenter og samarbejdspartnere.
- Fagpersoner skal løbende kompetenceudvikles med henblik på at efterleve handicappolitikken i relation til borgernes og deres pårørendes behov.
- Vi arbejder i helheder og skaber gode sammenhænge i betydningsfulde overgange som f.eks. fra barn til ung, ung til voksen, fra uddannelse til beskæftigelse og fra barndomshjem til eget hjem. Overgange skal være overskuelige, og borgeren skal inddrages tidligt i processen.
- Vi arbejder for, at borgere med funktionsnedsættelse og deres pårørende kan holde sig informeret om tilgængelige muligheder og relevante tilbud i kommunen.
- Vi holder fokus på familiens behov som helhed, eksempelvis i forhold til søskende, og yder særlig hjælp og støtte til hele familien.

”Vi skal som borgere opleve tillid, faglighed, forståelse, medmenneskelighed og værdighed i mødet med kommunen. Vi skal ikke være i skyttegravskrig med kommunen.”

Udtalelse fra en borger til dialogmøde for borgere over 18 år.

Et aktivt handicapliv

At kunne bevæge sig er en central aktivitet for alle borgere og af stor betydning for borgerens livskvalitet. Det er altafgørende, at der i trafikken og i bygninger er taget forholdsregler for at sikre den fysiske tilgængelighed. Det er derfor vigtigt løbende at arbejde på at forbedre den generelle tilgængelighed for borgere med funktionsnedsættelse, således at de kan deltage i samfundslivet. Derudover skal tilgængelighed til information og kommunikation, herunder kommunens hjemmeside og andre digitale medier, også sikres, så borgere med funktionsnedsættelse har nem adgang til samme aktiviteter og tilbud som andre borgere.

Det betyder at:

- Vi vil arbejde for at øge tilgængeligheden til de eksisterende tilbud, både den fysiske tilgængelighed og tilgængeligheden til information om de tilbud, der findes.
- Børn og unge og borgere over 18 år med funktionsnedsættelse skal have gode muligheder for at deltage i lokalsamfundet og i fritidstilbud i Dragør Kommune.
- Vi støtter, at borgere med funktionsnedsættelse har lige muligheder for at have et aktivt kultur- og fritidsliv.
- Vi understøtter dialogen mellem foreninger, kulturinstitutioner, kommune, borgere og pårørende om, hvordan borgere med funktionsnedsættelse i højere grad kan indgå i kultur- og fritidslivet.

Faktaboks

Politikere og medarbejdere samarbejder med Handicaprådet omkring udviklingen på handicapområdet og handicappolitiske spørgsmål med henblik på at finde de gode løsninger i fællesskab.

Kommunalbestyrelsen afsætter årligt penge i anlægsbudgettet til handicapvenlige tiltag, så der kontinuerligt arbejdes på at forbedre forholdene på fortove, kørebaner, handicaptoiletter m.m. Handicaprådet har f.eks. arbejdet på at gøre Mormorstranden mere handicapvenlig og tilgængelig. I sommeren 2019 var badeplatformen færdig og klar til brug for kørestolsbrugere og dårligt gående borgere, der nu har mulighed for at være en del af fællesskabet på stranden med venner og familie.

Administrationen arbejder efter lov om webtilgængelighed, således at Dragør Kommunes hjemmeside er tilgængelig for alle borgere, også dem med synshandicap, der skal have læst teksten op.

Lydavisen, der varetages af frivillige, formidler den trykte lokalavis – Dragør Nyt – så blinde og svagtsende borgere også kan følge med i de lokale nyheder.

Rammer for et godt og værdigt handicapliv

Dagtilbud, skole, uddannelse og beskæftigelse fremmer læring, dannelse, udvikling, socialt samvær, fællesskabsfølelse og følelse af, at man bidrager aktivt til samfundet. I Dragør Kommune har vi valgt, at det også er den primære ramme for et godt og værdigt handicapliv. Hertil kommer muligheden for selvforsørgelse ved tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det betyder at:

- Vi arbejder for, at vi har fleksible og rummelige dagtilbud og skoler, således at børn og unge med funktionsnedsættelse har adgang til viden ud fra den enkeltes situation og muligheder.
- Vi arbejder for, at borgere med funktionsnedsættelse skal have størst mulig tilknytning til arbejdsmarkedet via uddannelse, læreplads, løntilskud, fleksjob, frivilligt arbejde m.m.
- Vi arbejder for at imødekomme særlige ønsker omkring dagtilbud, skole og uddannelse.
- Vi understøtter, at alle børn og unge med funktionsnedsættelse inkluderes, således at de kan få gavn af at deltage i sociale fællesskaber med andre børn og unge med eller uden funktionsnedsættelse.
- Vi har rigtig gode almene tilbud for børn og unge. Når de almene rammer ikke rækker, vil nogle børn få brug for et særligt tilbud.
- Alle børn og unge med funktionsnedsættelse får en helhedsorienteret vejledning og indsats, så de har mulighed for at vælge den uddannelse, de ønsker.

”Lærere og pædagoger på skoler skal have mere viden om funktionsnedsættelser og konkret viden om det enkelte barns udfordringer, så de kan møde barnet der, hvor det er.”

Udtalelse fra en borger til dialogmøde for børn og unge.

Faktaboks

Unge med behov for støtte til uddannelsesvalg eller anden støtte for at tage en uddannelse støttes i Ungecenter Tårnby.

Målgruppen for den sammenhængende, koordinerende indsats er unge mellem 7. klasse og 25 år.

For unge mellem 25 og 30 år, der har brug for en beskæftigelsesmæssig indsats/en Jobcenterindsat, så er Ungecenteret også stedet, det foregår.

Ungecenter Tårnby varetager også vejledning omkring forebyggende grunduddannelse (FGU) og særligt tilrettelagt uddannelse (STU).

Et sundt liv som handicappet

Et sundt liv som handicappet kan betyde flere ting. Usund livsstil forbundet med kost, rygning, alkohol og motion (KRAM-faktorer) er velkendte og afgørende risikofaktorer for sygdom og død. I Dragør Kommune vil vi arbejde for, at borgere, der er udsat på deres sundhed, får den rette hjælp.

Men sundhed er meget mere end fravær af sygdom. Vi har derfor i Dragør Kommune valgt, at vi sætter fokus på rummelige og stærke fællesskaber som ramme for et sundt liv.

Alle borgere har brug for sociale relationer, stærke netværk og for at leve i samspil med det omkringliggende samfund. Følelse af fællesskab kan fremme sundheden, fordi det fremmer livskvaliteten ved at give en oplevelse af at være betydningsfuld, at have muligheder, at kunne påvirke sine omgivelser, at blive inspireret og få nye oplevelser. Dragør Kommune ønsker at skabe rammer og muligheder for, at borgere med handicap kan deltage i forenings-, kultur- og fritidsliv i lokalsamfundet. Både i fællesskab med andre borgere såvel som i egne fællesskaber.

Det betyder at:

- Vi holder fokus på forebyggelse og sundhedsfremme.
- Vi skal fremme, at borgere med funktionsnedsættelse har mulighed for at etablere og vedligeholde sociale relationer og netværk.
- Der skal være god adgang til fritids-, og forenings- og kulturlivet i kommunen, således at flest mulige borgere med funktionsnedsættelse kan deltage.
- Der skal udvikles nye muligheder for fritids-, idræts- og kulturtilbud, som understøtter, at borgere med funktionsnedsættelse kan deltage.
- Vi skal have fokus på områder, hvor frivillige og lokalsamfund kan inddrages med henblik på at etablere og styrke borgernes netværk samt deres muligheder for at deltage i aktiviteter.
- Vi skal understøtte initiativer fra pårørende, der ønsker at etablere netværksgrupper, som understøtter erfaringsudveksling samt fællesskabsfølelse.

"Der skal være plads til forskellighed, der skal være plads til os alle sammen."
Udtalelse fra en borger til dialogmøde for børn og unge med handicap.

Faktaboks

Dragør Kommune har et tilbud for unge, der hedder "Det Nære Netværk". Tilbuddet er for unge mellem 14 – 23 år, der synes, det er lidt svært med sociale relationer og fællesskab. De unge kan være i et trygt og hyggeligt miljø, hvor de

kan fordybe sig og udfolde egne interesser en dag om ugen. De unge kan knytte venskaber med andre unge, som har samme erfaringer som dem selv.

Initiativer som "Fælles om Fritiden", der blev etableret via et samarbejde med Sammenslutning af Unge Med Handicap (SUMH) om at styrke fritidstilbud og inklusion i fritiden for børn og unge, der har særlige behov, skal understøttes og styrkes.

Som del af Demokratiudvalgets anbefalinger til lokaldemokrati og borgerinddragelse er det besluttet, at der skal etableres en sparringsgruppe med inddragelse af unge og forældre, der skal fungere som rådgivende på det specialiserede børne- og ungeområde og eventuelt som netværk for forældre. Unges og forældrenes viden og behov skal inddrages med henblik på at etablere nye tilbud i kommunen, som også styrker frivillighed i kommunen.

Høringsudgave

Opfølgning

Handicapområdet er konstant under udvikling, og udmøntningen af handicappolitikken skal derfor være en dynamisk proces, således at Dragør Kommune hele tiden er på forkant med udviklingen.

Handicaprådet udarbejder på baggrund af et årligt dialogmøde en handlingsplan hvor årets prioriterede pejlemærker fremgår. I de årlige handlingsplaner opstilles så vidt muligt succeskriterier for relevante mål inden for Handicappolitikken.

Handicappolitikken skal revideres hvert fjerde år.

Dragør Kommune vil løbende udvikle og tilpasse tilbud til borgere med funktionsnedsættelse. Derfor vil administrationen løbende have et samarbejde med Familieafdelingen og Handicap- og Psykiatri i Tårnby Kommune, der er ansvarlige for sagsbehandlingen på området. Derudover vil administrationen samarbejde med borgere med funktionsnedsættelse, deres pårørende, Handicapråd, handicaporganisationer og andre interessenter og samarbejdspartnere om udviklingen på handicapområdet.

Høringsudgave